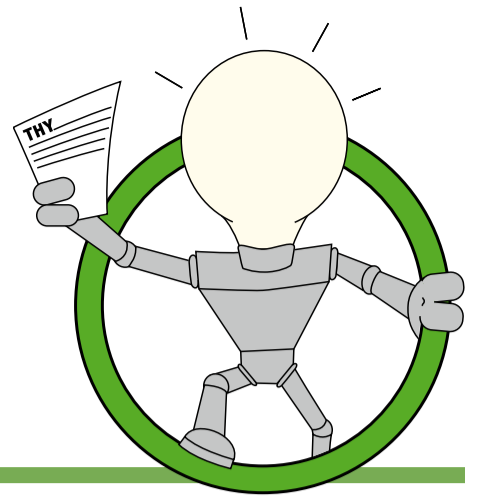

Energiske Thyboer

Marts 2009

Mød Energiske Thyboer

Vi har ofte hørt det: At der i Thy er en masse mennesker, der brænder for miljøet, og som bare er gået i gang med at etablere vedvarende energiløsninger. Endda længe før det blev moderne at være miljøbevidst. For i Thy bruger man sin snilde og sin sunde fornuft. Man betaler ikke mere for tingene end nødvendigt og værner om den natur, man er en del af.

Men hvor er de så? Alle disse energiske thyboer? Lige her i denne avis kan du møde et lille udsnit af dem. Helt almindelige thyboer, der i det stille er med til at gøre visionen om Thisted Kommune som helt CO₂-neutral til virkelighed.

Sparring til dig

Skulle du selv være en energisk thybo, der går og "makker med tingene" eller har du en idé, får du nu en rigtig god mulighed. Thisted Kommune vil nemlig samle alle energiske thyboer i landområderne, der har ideer på energiområdet. Vi kan give dig teknisk og økonomisk sparring og hjælp til idé-udvikling. Du møder andre energiske thyboer og kan være med til at sætte gang i noget lokalt. Projektet skydes i gang med denne avis og fem borgermøder i Thy.

Borgermøder i Thy

Har du lyst til at høre mere så duk op – der er ingen tilmelding. Borgermøderne holdes: Ydby: Tirsdag den 3. marts i Ydby Forsamlingshus.

Hørdum: Torsdag den 19. marts i Den gamle Station.

Hundborg: Torsdag den 2. april i Hundborg Forsamlingshus.

Nors: Torsdag den 16. april på Nors Kro.

Frøstrup: Tirsdag den 28. april på Frøstrup Kulturcenter på skolen.

Alle møder holdes fra kl. 19-22 og der serveres en øl/vand undervejs. I løbet af aftenen vises Thisted Kommunes 4 minutters klimafilm.

Du møder oplægsholdere fra Thisted Kommune, Varmeplan Thy, Thy-Mors Energi Klimaløsninger Thy & Mors, NIVE og projektet Energiske Thyboer og bagefter er der tid til dialog. Vi ses!

Thisted er Danmarks førende klimakommune

Thisted Kommune er næsten selvforsynende med vedvarende energi. Over 100% af strømforbruget og godt 80% af varmekraftforbruget dækkes uden brug af fossile brændstoffer. Den vedvarende energi kommer fra sol, vind, geotermi, biomasse og affald. Siden kommunen i efteråret 2007 fik den europæiske solarpris for indsatsen, er det gået stærkt. Nu er kommunen også en af Danmarks Naturfredningsforenings klimakommuner, og der er produceret en flot film og en hjemmeside, der fortæller om klimainsatsen i Thy. Læs mere på www.climate.thisted.dk hvor også filmen kan ses og downloades – både på engelsk og dansk. Lige nu er Thisted Kommune i gang med at udarbejde en ny ambitiøs energiplan for hele kommunen. Visionen er Thisted Kommune som fuldstændig CO₂-neutral.

Hans Chr. Jeppesen med en del af familien ved vindmøllen, som nu giver dem CO₂-neutral strøm.

Stærkt på vej mod en CO₂-neutral familie

Familie på syv sparer næsten 20 tons CO₂ om året med ny husstandsmølle. Næste skridt er en el-bil.

Med fem børn og to voksne i huset, bliver brugt en hel del strøm. Det var den kendsgerning, der fik familien Jeppesen i Brund til at spørge sig selv: "Kan vi gøre det her på en anden måde?" Og så opstod ideen, om at det kunne være sjovt at få deres egen vindmølle. Nu cirka 1½ år efter at de fik ideen, snurrer vingerne lystigt på den lille husstandsmølle tæt ved det lille husmandssted. Den giver familien CO₂-neutral strøm.

Hans Chr. Jeppesen, der til daglig er vicedirektør på EUC i Thisted, fortæller begejstret om vindmølleprojektet og smiler, da han siger:

- Vi – og nok særligt min kone – har fået mere forståelse for Thys vestenvind og i det hele taget har blæsten fået en helt anden betydning for os.

Sælger strøm

Vindmøllen har kostet familien 310.000 kroner plus moms og Hans Chr. Jeppesen regner med, at det kan betales tilbage på 7-8 år.

- Møllens levetid er cirka 20 år, så det er helt fint, konkluderer han.

Vindmøllen er en 11 kW mølle på 24,5 meter og en forsigtig prognose siger en årlig produktion på cirka 36.000 kWh årligt. En gennemsnitlig

husstand bruger 7-8.000 kWh strøm om året – familien Jeppesen bruger lidt mere – og resten sælges til el-nettet og giver dermed grøn strøm til 3-4 andre familier.

- Thy-Mors Energi er forpligtet til at aftage strømmen, og de har hjulpet med at sætte elmålere op, så vi både kan måle vores eget forbrug, og hvor meget vi sælger, siger han.

Nu dumper der hver måned en check ind ad døren på det beløb, de har solgt strøm for.

Vejen til vindmøllen

Familien Jeppesen undersøgte markedet for husstandsvindmøller. De fandt gennem Gaia Wind i Randers den eneste danske udviklede og danske producerede husstandsvindmølle, der findes i øjeblikket. Den har to vinger.

- Da vi søgte byggetilladelse hos kommunen, bad de om, at vi fandt en mølle med tre vinger af hensyn til det landskabelige. Men vi kunne kun finde en kinesisk mølle, der ikke var typegodkendt i Danmark. Så søgte vi igen, og så fik vi tilladelsen til den to-vingede, fortæller Hans Chr. Jeppesen.

Vil man rejse en husstandsvindmølle på sin ejendom, kræver det en byggetilladelse og en landzonetilladelse fra kommunen, og så skal man igennem en nabohøring.

- Vi havde en enkelt bekymret nabo som primært gik på mulige støjgener. Men Naturklagenævnet afklarede hurtigt, at der ikke blev støjproblemer.

Jagter el-bil

Hans Chr. Jeppesen har regnet ud, at familien nu sparer naturen for cirka 20 tons CO₂ om året med vindmøllen. Det er han rigtig godt tilfreds med. Opvarmningen af huset klarer familien ved at fyre med almindelige træpiller i stokerfyret. Men her stopper engagementet ikke.

- Vi jagter en el-bil. Desværre er vi i den situation, at vi er nødt til at have to biler. Derfor vil det være genialt for os, at bil nummer to er en el-bil. Den kan vi bare stikke i stikkontakten om natten – og så er den køreklar om morgenen, siger han.

Ifølge Hans Chr. Jeppesens research findes der en Peugeot 106 Electricque, der er el-bil.

- Men den er for lille til os. Nu går jeg og afventer Renault og DONGs projekt, de arbejder på en Renault Megane i el-udgave, og den skulle være klar til sommer. Så slår vi helt sikkert til, siger han. ■

Fakta om husstandsvindmøller

- Når vinge-diameteren er over 2,5 meter og producerer max. 25 kW, er vindmøllen en husstandsvindmølle.
- En husstandsmølle må sættes op på landet ved fritliggende ejendomme i umiddelbar nærhed af bygningerne.
- Der skal søges byggetilladelse og landzonetilladelse hos kommunen, og der skal gennemføres en nabohøring.
- Det bliver muligvis vedtaget i år, at når møllen er på højst 6 kW, må "el-måleren løbe baglæns". Man kan altså lagre strøm på nettet, som kan bruges senere i husholdningen. Det vil gøre det mere økonomisk attraktivt.

Kilde: Folkecenteret for Vedvarende Energi

Solvarme af ren dovenskab

Siden Henry Toft Nielsen for 14 år siden byggede sit eget solvarmeanlæg, har han ikke rørt det. Der er ingen vedligehold overhovedet, og det dækker varmekonsumet og varmt vand i syv måneder om året.

Henry Toft Nielsen er ikke "en langhåret økologist", som han selv siger. Men bare en ganske almindelig fornuftig - og doven - thybo. Han glæder sig, hver gang han får overbevist nogen om, at solvarme er genialt.

Tømmer Henry Toft Nielsen tager imod på sin ejendom lidt udenfor Sennels en kold februardag, hvor solen bestemt ikke skinner, men hvor det er gråt og tåget. Der er lidt sne og is på det 18 m² store solvarmeanlæg på det sydvendte tag. I dag er der fyret op i brændefyret, men selv om det er vinter, giver solvarmeanlægget ofte varme og varmt vand. - I sidste uge havde vi tre dage med høj sol. Der fyrede jeg slet ikke op, siger han. Han fortæller, at han ofte møder skeptikere, der tror, at solvarmeanlægget kun kan give varme i et par

sommermåneder. Men sådan forholder det sig slet ikke. Siden han i 1995 selv satte anlægget op, har han ført kalender for opvarmningen. I alt syv måneder om året er det udelukkende solens stråler, der giver varmt vand og varme i huset. I de andre fem måneder fyres der i brændefyret. Det giver mening, synes Henry Toft Nielsen. - Solen er der altid. Du kan bruge den, når den er der. Jeg kan godt lide, at vi bruger noget, der allerede er her, siger han.

Ellers proklamerer han stolt og uden tøven, at det mest af alt er af dovenskab, han har valgt solvarmen. - Der er meget arbejde ved halmfyre, pillefyre og især brændefyre. Solvarme er som el. Det er nemt og vedligeholdelsesfrit. Kun olie er ligeså nemt. Men det giver som sagt ikke mening at bruge, slår han fast.

Hurtigt tjent ind

Det var heller ikke af økonomiske årsager, at han valgte solvarmeanlægget. Som tømmer har han adgang til gratis affaldstræ. Men udgiften på de 28.000 kroner til anlægget i 1995

vilde hos andre have tjent sig ind ret hurtigt. Ideen til solvarmeanlægget fik han allerede i 1991. Sammen med smedemestre i Thy kiggede han på forskellige anlæg. Med uforrettet sag. Han syntes simpelthen ikke, at anlæggene var gode nok. Som pionér bidrog han til at få udviklet en bedre styring af systemerne, og da NIVE Energi- & Miljøkontor indbød til det allerførste selvbyggerkursus, var han selvskrevet. - Det tog en uge at bygge og sætte det op, fortæller han og finder fotoalbummet frem, der viser arbejdet med at montere det på taget.

Ingen har fortrudt

Han er så begejstret for anlægget, at han hvert år deltager i de informationsmøder, som NIVE holder for nye interesserede selvbyggere. Her fortæller han om sine egne erfaringer. - Jeg kender simpelthen ikke nogen, der har fortrudt deres anlæg, siger han og fortsætter: - Jeg kan ikke forstå, at man ikke gør det obligatorisk, at alle nye huse skal have solvarme. Det koster kun cirka 20.000 kroner ekstra, når man bygger nyt, og det er jo ingenting i et budget på måske to millioner kroner. Hvis der havde været en mere grøn regering, havde det været sådan nu, siger Henry Toft Nielsen. Har man hænderne skruet godt på, vil Henry Toft Nielsen klart anbefale andre at gå i gang. - Enhver gør-det-selv m/k kan bygge et anlæg selv, siger han. ■

Selvbyggerkurser i Thy

- Udbydes for 14. år i træk i år.
- Har indtil nu resulteret i over 1500 m² solvarmeanlæg.
- Et 9 m² standard solvarmeanlæg koster typisk 49.000 kr. opsat og køreklar. Et selvbyggeranlæg af samme størrelse koster mellem 17 og 27.000 kr.
- Der holdes informationsmøder den 6. og 15. april og lørdag den 25. april bygges solfangeren.
- Kurset arrangeres af NIVE Energi- & Miljøkontor og holdes på Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi i Ydby.
- Tilmelding på 97 95 66 95 eller på www.nive2.dk

For forbrugerne i Vestervig er flis det rene guld. I hvert fald sparer de en hel del penge på varmeregningen ved at bruge flis. Driftsleder Preben Bjerre har det rigtig godt med, at varmeværket fyrer med CO₂-neutral flis fra de lokale skove. Ringen slutter, når asken fra afbrændingen bliver til gødning i Thys skove.

Flis er guld i Vestervig

I Vestervig glæder man sig over billig CO₂-neutral varme fra Vestervig Fjernvarme. Det var lidt en tilfældighed, at det blev flis og ikke kul, der skulle give det lille landsbysamfund varme.

Duften af flis er ikke til at tage fejl af. Den strømmer én i møde, når man besøger Vestervig Fjernvarmeværk. En stor lastbil læsser hver dag flis af fra Thys skove - ned i de kæmpestore betonkamre. Et fuldautomatiseret anlæg kører selv flisen ind til afbrænding, når det er tid. - Vi køber flis for 1,3 millioner kroner hvert år. Skulle vi bruge olie, ville det koste syv millioner kroner i ren brændsel, siger Preben Bjerre, der er driftsleder. Indtil 1986 fyrede værket faktisk med olie, og i 1986 overvejede man at gå over til kul.

- Værket er lavet til kul på tegnebrættet, men så steg afgifterne på kul - heldigvis! Vi gik efter prisen og besluttede i stedet at køre med flis, fortæller Preben Bjerre tilfreds. De 362 forbrugere betaler derfor nu kun cirka 9000 kroner om året i varme i gennemsnit. Der er ingen tilslutningspligt i området, alligevel mangler kun 10 husstande at være med.

Effektivt og gældfrit

Når Preben Bjerre fortæller, lyder værket til at være toptrimmet. De sidste par år er ledningsnettet renoveret med de nyeste rør, så der er et meget lavt varmetab. - Vi besøger forbrugerne hvert år og hjælper med at få deres anlæg rigtigt indstillet. Det betyder rigtig meget for effektiviteten, fordi returvandet

fra forbrugerne bruges til at nedkøle røgen, forklarer Preben Bjerre. Det lyder dyrt, men for nylig er der bygget nyt flislager, nyt køkken og personalerum - og stadig er værket gældfrit. - Vi er det 20. billigste fjernvarmeværk i Danmark, og jeg forventer ikke, at det kan blive så meget bedre. På spørgsmålet om, hvorvidt Agger eller Krik skal med i Vestervig Fjernvarme, siger han: - Det er da en mulighed. Men nu må vi se, hvad kommunens nye varmeplan siger, inden vi gør noget, siger han. ■

Flest boliger i Danmark har fjernvarme

Siden 1981 er andelen af beboede boliger, der opvarmes med fjernvarme, steget fra 34 til 61%, mens andelen af boliger, der opvarmes med olie, er faldet fra 53 til 16%. Naturgas, som blev introduceret i begyndelsen af 1980'erne, findes nu i ca. 14% af boligerne. Fjernvarme er den mest udbredte opvarmningsform i såvel parcelhuse som etageboliger, hvor den opvarmer hhv. 41 og 87% af de beboede boliger.

Kilde: Dansk Fjernvarme

Byg Thys første passivhus

Virksomheder i Thy er førende med viden om passivhuse – men endnu findes der ikke et passivhus i Thy

200 kroner til varme og vand – om måneden. Så billigt er det at bo i et passivhus. Selv om det lyder forjættende, er der ingen thyboer endnu, der har kastet sig ud i det CO₂-neutrale hus-eventyr. Og det selv om en række Thy-firmaer er førende på området.

- Alle kompetencerne er til stede, så det er rigtig ærgerligt, at der ikke er bygget et passivhus i Thy. Det siger civilingeniør Troels Kildemoes i Ydby, der er medejer af Ellehauge og Kildemoes, og som rådgiver indenfor bæredygtig energi.

Han har været med til at bygge verdens første fuldmurede passivhus ved Vejle. Lige nu er han rådgiver på et passivhus i Struer, der snart er klar til indflytning. Udover hans eget firma, der har specialiseret sig i rådgivning omkring passivhuse, er det firmaer som VIPO Vinduer i Vestervig, Vestervig El, Thyholm Murer og Hassing-Huset i Hurup, der har viden om passivhuse.

Varmer sig selv op

Et passivhus er isoleret så godt, at det stort set kan varme sig selv op. Det har vinduer med tre lag glas og varmen frembringes med et mikro-var-

Troels Kildemoes foran det passivhus i Struer, som han er rådgiver på. Familien skal flytte ind om kort tid. Han har været pioner på ideen om passivhuse i Danmark og er højt specialiseret i det. Udover at være rådgiver underviser han også i passivhuse på arkitektskolen i Århus for arkitekter, ingeniører og byggefirmaer.

meanlæg. Indeklimaet er i top, fordi der hele tiden er ventilation. Forbruket af varme er cirka 80% mindre end i almindelige huse, og det ekstremt lave energiforbrug betyder, at udgifterne til varme og vand er helt nede på cirka 200 kroner om måneden. Til gengæld anslår Troels Kildemoes, at

det koster cirka 10% mere at bygge et passivhus på omkring 180 m².

- Det smarte er, at man sparer CO₂, og at den store energibesparelse gør, at ens boligudgifter ikke bliver større i et passivhus, forklarer Troels Kildemoes.

Ingen regler

Man kan bygge et passivhus alle steder i Thy. Modsat af hvad mange tror, kræver det ingen særlige tilladelser eller særlige ansøgninger, for at bygge et passivhus. Man kan bare gå i gang, når man har sin byggetilladelse.

- Så det er ikke det, der skal afskrække folk, siger Troels Kildemoes.

Mange er nok usikre på, hvordan et passivhus ser ud – og hvordan det er at bo i. Derfor savner Troels Kildemoes også et udstillingshus her i

Thy, som kan vise, hvad et passivhus er. Det håber han snart kommer.

- Er folk interesserede i at bygge et passivhus, så er de velkomne til at kontakte mig. Jeg kan hjælpe med de indledende spørgsmål og måske afklare nogle ting. Derefter skal man tale med en arkitekt om de mere konkrete ting, siger Troels Kildemoes.

På Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi i Ydby er der også mulighed for at blive klogere. Der findes eksempler på vinduer, som bruges i passivhuse, man kan se billeder af byggede huse og blive henvist til firmaer, der har ekspertise i passivhuse. ■

Lokalfirmaer med viden om passivhuse:

Hassing-Huset i Hurup · www.hassinghuset.dk

VIPO vinduer, Vestervig · www.vipo.dk

Vestervig El · www.vestervig-el.dk

Ellehauge og Kildemoes · www.elle-kilde.dk

Helligsø Teglværk · www.helligsoe-tegl.dk

Thyholm Murer · www.thyholmmurer.dk

Møller Nielsens Tegnesteue, Struer · www.mntarkitekter.dk

Mere info her: www.altopassivhuse.dk og www.lavenergi.rockwool.dk
Bygningsreglement 2008: www.ebst.dk/br08.dk

Landmand med fokus på energibalancen

På Jens Kirks gård i Brund er der både et biogasanlæg og en vindmølle - og som noget nyt et gylle-separationsanlæg. Det er en livsstil for ham at tænke i naturens balance.

Det kribler i Jens Kirks fingre. Om få uger skal det splinternye gylle-separationsanlæg i gang, og det er tydeligt, at han glæder sig. I 13 år har han haft et biogasanlæg og ikke bare forsynet sig selv med varme og el, men også mange andre med grøn strøm. Nu optimerer han med det nye separationsanlæg, der kan give ham bedre gylle – og et fiberrestprodukt, der kan bruges direkte som gødning.

- Det giver en rigtig god energibalance, og der er ingen tvivl om, at i fremtiden vil der kun blive solgt biogasanlæg med separationsanlæg, siger Jens Kirk.

Eksp eksperimenterer

Han er typen, der slet ikke kan lade være med at udvikle på tingene.

Så sidste år investerede han derfor 7½ millioner kroner i et nyt biogasanlæg efter 12 års erfaringer og eksperimenteren med det første anlæg. Han fandt hurtigt ud af, at der ikke var energi nok i gyllen, og nu har han fundet den cocktail, der giver det bedste resultat. I det indgår

udover svine- og kvæggylle blandt andet slagteriaffald, fedtaffald og flødeaffald – alt sammen fra lokale virksomheder.

Strømmen driver værket

Det nye anlæg er fire gange større og kan nu producere cirka 2 millioner kW om året – det svarer til at kunne forsyne omkring 300 husstande med strøm.

- Det er strømmen, der driver værket, men jeg synes slet ikke, man får nok for strømmen i dag. Vi får 74,5 øre pr. kW, men det er ikke nok til at få det til at hænge sammen, og slet ikke gulerod nok til at få flere til at tænke i biogas. Det synes jeg, er rigtig ærgerligt, siger Jens Kirk.

Han henviser til, at man i Tyskland har sat el-prisen en hel del op – og dermed fået et boom af gård-biogasanlæg i landet. ■

Biogasanlægget sparer landmand Jens Kirk for ikke mindre end 600 tons olie om året.

- Det er jo faktisk helt vildt, konstaterer han, da han har regnet det ud en ekstra gang.

Forvandler gylle til el og varme

Biogas laves af gyllen fra grise og/eller køer og andet organisk affald som for eksempel slagteriaffald eller fedtaffald. Når gyllen afgasses, kan man producere både varme og el. Bagefter kan gyllen bruges som gødning på markerne. Biogas er dermed CO₂-neutral og en vedvarende energikilde – og naturens kredsløb er intakt.

Læs mere om biogas her
www.folkecenter.net/dk/rd/biogas/intro/
www.biogasbranchen.dk

Borgmesteren er Klima-DM dommer

Thisted Kommunes borgmester, Erik Hove Olesen, er udpeget til regional dommer i dansk Klima-DM, som løber af stablen her i foråret. Klima-DM er danmarksmesterskabet i klimaløsninger. Klima-DM i region Nordjylland er åbent for alle, der bor i regionen. Der kåres tre regionale vindere i maj, som skal repræsentere Nordjylland i det nationale Klima-DM den 12. juni. Man kan vinde 250.000 kroner og fristen for indsendelse af ideer er 1. maj. Klima-DM arrangeres af Klimakonsortiet i samarbejde med Region Nordjyllands Vækstforum.

Læs mere på www.klima-dm.dk

Dyrskue med klima-tema

Når Dyrskuet i Thy åbner 30. maj 2009 på dyrskuepladsen i Thisted er det med fokus på energi og klima. Dyrskuet er et samarbejde mellem Thy og Mors og arrangeres af Landbo Thy.

Markedsføring af Thys klima-viden

KLIMALØSNINGER Thy & Mors har indgået en samarbejdsaftale med VisitDenmark og Klimakonsortiet, der vil sikre Thy og Mors maksimal eksponering til klimatopmødet.

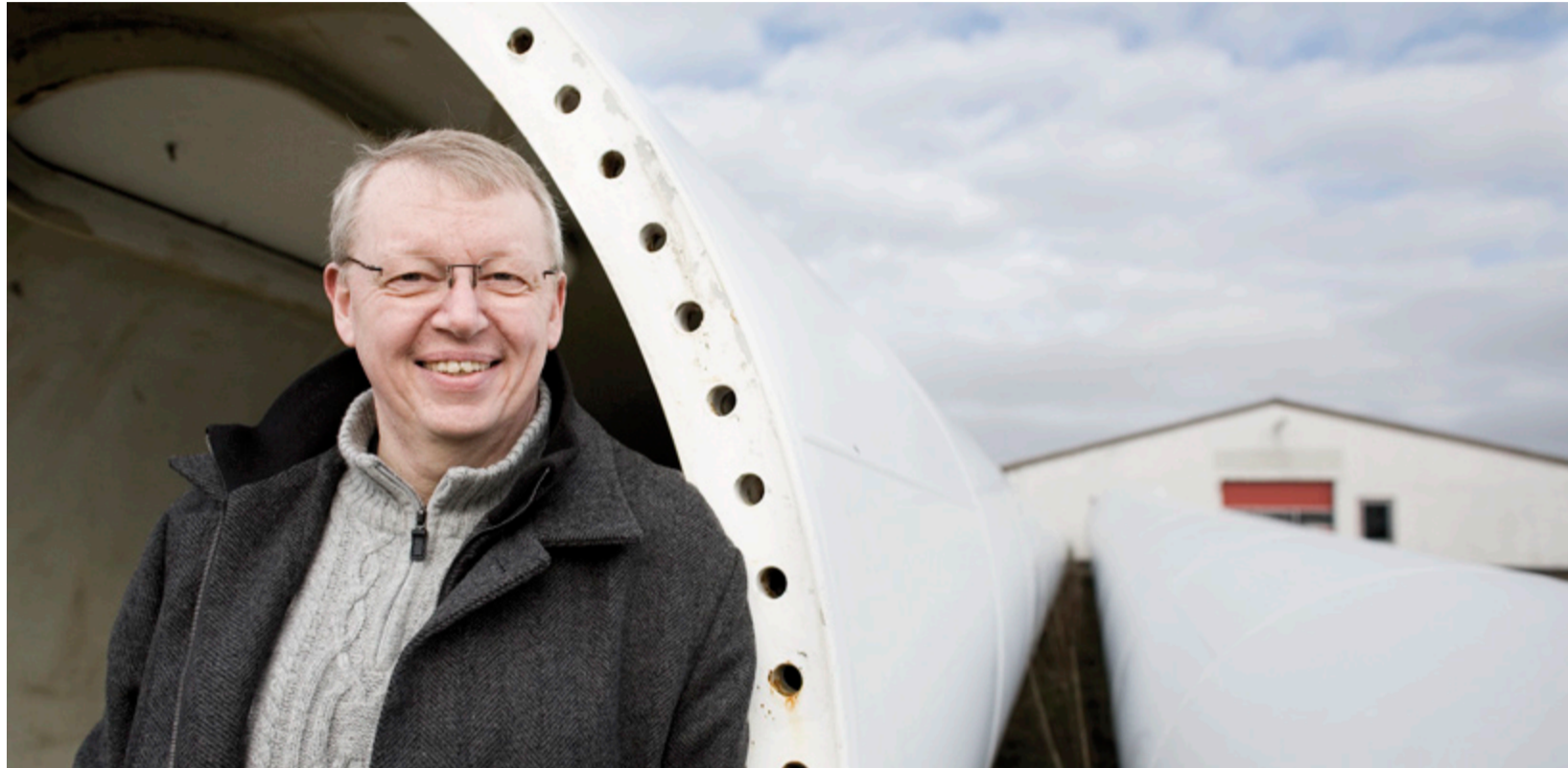
Når Danmark er vært for FN's store internationale topmøde i København til december 2009 kommer der ekstra fokus på de klimaløsninger og den know-how der findes i landet. For at placere Thy og Mors stærkt på landkortet har KLIMALØSNINGER Thy & Mors indgået en markedsføringsaftale med VisitDenmark og Klimakonsortiet. Aftalen indebærer, at Thy og Mors vil blive markedsført på et energilandkort, EnergyMap, hvor energien fra Thy & Mors bliver eksponeret. Læs mere på www.energymap.dk

Klima-ambassadører

Den kendte radiovært fra "Cafe Hack", Søren Dahl, ejeren af JYSK, Lars Larsen og Europaparlamentariker Britta Thomsen har alle takket ja til at være klima-ambassadører for Thisted Kommune. En lang række "lokale" har også sagt ja til at promotere Thisted Kommunes klimaindsats. Det er blandt andet folketingsmedlem Ole Vagn Christensen, chefredaktør på Thisted Dagblad, Hans Peter Kragh, TICAN-direktør Ove Thejls, studerende Simon Kollerup og rektor på Thisted Gymnasium, Finn Jorsal. De har alle fået kommunens klimafilms og foldere til at uddele i deres netværk. Målet er at gøre Thisted Kommune kendt i vide kredse som Danmarks førende klimakommune.

Nyt innovationscenter for skæve ideer og opfindelser

Leif Pinholt realiserer nu en drøm om at skabe plads til, at thyboer med gode energi-ideer får et værksted at udfolde sig i. Stedet er Bedsted. De store haller og værkstedet er for alle i Thy, der vil opfinde og udvikle.

Innovationscenter Thys lokaler i Bedsted. 52-årige Leif Pinholt vil stille lokaler til rådighed for energiske og udviklingsorienterede thyboer. Han håber, at det på sigt kan give nye lokale energi-produkter og nye arbejdspladser i Thy. Han har en stor viden om alternativ energi og er bestyrelsesmedlem i NIVE Energi- & Miljøkontor – Nordvestjysk Initiativ for Vedvarende Energi.

Virksomhedsnetværk

Han håber, at lokale virksomheder vil deltage aktivt i projektet, da han mener, at Thy har behov for et virksomhedsnetværk, hvor ejerne får og giver input til hinanden på tværs af faggrænser.

- Det kan resultere i mange spændende produkter og alliancer, og vil kunne markedsføre Thy samlet udadtil og måske tiltrække kvalificerede medarbejdere, der vil bosætte sig i Thy, siger han.

Han har allerede selv en række ideer: lokal produktion af danske husstandsmøller, kommunale biogasbusser, ombygning af dieselmotretøjer til bioolie og fritureindsamling, der kan renses, raffineres og give bioolie til biler, passivhuse eller plusenergihuse som modulbyggesæt og meget andet.

Nu er det sådan set bare om at komme i gang. ■

- Når jeg snakker med folk i Thy om energi, er det helt utroligt, hvad der kommer på bordet. De har så mange ideer! Jeg vil gerne have dem sat sammen og lavet struktur på det, forklarer Leif Pinholt om sin plan om Innovationscenter Thy.

- Der er så mange forskellige teknologier, der kan kombineres på en anden måde end oprindelig tiltænkt, og kan vi finde og udvikle nogle af disse, kan vi på sigt skabe lokale arbejdspladser inden for mange forskellige områder, siger han.

Leif er selv en typisk energisk thybo. Han har med egne ord ikke brugt en dråbe olie til opvarmning siden 1986

derhjemme, hvor han både har solfanger og pillefyr.

De sidste 15 år har han købt gamle vindmøller, renoveret dem og solgt dem videre til eksport i sit firma Dansk Vindmølleformidling.

Renovering i gang

Det er bygningerne på Thybovej ved Bedsted, der hvor BV-trapper tidligere var, han har købt. Her har han 1½ hektar jord og to haller på henholdsvis 740 m² og 400 m². Der er også et værksted på 130 m² med cirka 80 m² kontor med toilet- og køkkenfaciliteter tilknyttet.

- Det sidste kan ombygges til konferencerum, mødelokaler og udstil-

lingslokale. Hallerne og jorden skal bruges til opfindelser, oplagring og plads til at prøve ideer af, siger han. Der er brug for renovering, og han er så småt selv gået i gang sammen med håndværkere. Det er planen at søge tilskud til projektet, men det er ikke noget, han vil lade sig stoppe af.

- Hvis nogle virksomheder har gammelt udstyr eller maskiner, som vi måske kan bruge, er vi også meget modtagelige for donationer, siger Leif Pinholt.

Pensionerede og virksomheder

Der er særligt én type thyboer, som Leif Pinholt håber at få kontakt med.

- Pensionerede ingeniører, arkitekter, smedemestre, håndværkere og lignende som har ideer og tid, håber jeg vil kontakte mig. Derudover vil jeg også meget gerne høre fra virksomheder, som vil have udviklet nye produkter, hvor vi måske kan hjælpe.

- Jeg vil gerne skabe en idé-bank ud af den store skabertrang der findes blandt thyboer og lave rammerne for nogle oplysende og konstruktive møder, hvor man kan få nogle ideer smidt på bordet og prøvet af i et bredt forum. Ofte drejer det sig blot om at få dem kommunikeret ud til folk, så breder det sig som ringe i vandet.

Kontakt Leif Pinholt på:

Mobil: 20 68 01 88

Mail: dvf@karby.dk

Læs mere her

NIVE: www.nive2.dk

Lokal viden i verdensklasse

De forsker, udvikler og eksperimenterer. Indsamler viden. Og fortæller om det. Vi er på Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi i Ydby.

- Thisted er Danmarks førende klimakommune, men vi har brug for at vise mere konkret handling. Jeg håber, at vi kan hjælpe flere thyboer i gang, siger Jane Kruse, der er en af ildsjælene på Folkecenteret.

Man kan besøge Folkecenteret ved den smukke Skibsted Fjord i Sydthy, eller man kan besøge centeret på internettet. Uanset hvilken mulighed man vælger, bliver man ikke skuffet. Centeret er førende i Danmark og udlandet på viden om vedvarende energi, og har man et

spørgsmål, kan man være sikker på et kvalificeret svar.

Jane Kruse, der er informationsleder på stedet, siger det kort og præcist:

- Vi har den allernyeste viden!

Vi møder hende på centeret, hvor hun har været med i 14 år, og hun er selv et levende leksikon, der be-

gejstret og insisterende forklarer og fortæller. Ingen tvivl om at hendes hjerte brænder for de vedvarende energiformer.

Alle solvarmeanlæg udstillet

På et af tagene udenfor hænger der eksempler på alle solvarmeanlæg, der kan købes i dag. I almindelig størrelse og lige til at tage i nærmere øjesyn.

- Vi har hele viften af muligheder, rådgiver om fordele og ulemper og kan udlevere brochurer, hvis man gerne vil købe et solvarmeanlæg. Derudover lægger vi også hus til selvbyggerkurser, hvor man bygger sin egen solfanger, siger hun.

Tjek en mølle ud

På marken udenfor drejer vingerne rundt på vindmøller i forskellige størrelser og udformninger.

- Her kan man komme og se, hvordan en given mølle ser ud. Vi kan fortælle

om reglerne og rådgive om størrelser, siger Jane Kruse.

Jane Kruse peger også på, at energiske thyboer kan installere solcelleanlæg og i udstillingsrummet på Folkecenteret, kan man tage dem i nærmere øjesyn.

I dag er der også mange, der integrerer systemerne. Med intelligent styring giver det optimal udnyttelse af energien. For eksempel kan man kombinere vindmølle med biomasse og solvarme. Det er fremtiden, siger Jane Kruse. ■

Mere info her

www.folkecenteret.net

Folkecenteret tager meget gerne imod besøgende – både skoleklasser, erhvervsliv, foreninger, studerende på forskellige trin.

Udgivet af projekt "Energiske Thyboer", der er støttet af Thisted Kommune, Velfærdsministeriet og Lokal Aktions Gruppe – LAG Thy/Mors.

Projektleder: Otto Lægaard, Thisted Kommunes erhvervs-, kommunikations- og udviklingsafdeling, mail: ottl@thisted.dk, telefon: 20 88 12 14.

Idé, tilrettelæggelse og tekst: Jeanette Lund Kommunikation – www.jeanettelund.dk
Foto: Suna Borggaard – www.fotosuna.dk
Layout: Jens Kristian Overgaard – Thisted Kommune
Tryk: Dantryk – www.dantryk.dk
Trykt på Cyklus Offsett.